

[Lowzow.]

keligheden hører under landbruget. Dette at motivere folk til at forlade landbruget og få dem tilpasset andre erhvervsområder er jo ikke det, som direkte er landbrugets største interesse, det er mere en generel samfundsinteresse.

Vi vil se på sagerne i udvalget. Noget af det kan vi tilslutte os helt uden problemer, andet vil vi måske gerne have lov til at stille en række spørgsmål om.

Landbrugsministeren (*Poul Dalsager*):

Der er i forbindelse med behandlingen af dette lovforslag rejst en række problemer, som egner sig bedst til behandling i udvalget.

Jeg vil gerne sige til hr. Svend Haugaard, at det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at iværksættelsen af denne vejledning skal foregå i samarbejde med den offentlige arbejdsformidling, og det er jo givet, at disse konsulents hovedopgave bliver, formoder jeg, at formidle kontakten til de offentlige organer, at sætte de personer, der af en eller anden grund får de problemer, som der er tale om her, i kontakt med disse offentlige organer.

Spørgsmålet om de 4 heltidsansatte konsulenter til dette formål har været nævnt, og man har sagt — og det er formentlig rigtigt — at det er en opgave, som mange konsulenter allerede i mange år har varetaget. Det er jeg for så vidt heller ikke i tvivl om. Det er der også taget hensyn til ved overførelsen af dette direktivs bestemmelser til Danmark, for der er ingen tvivl om, at i andre lande, hvor man ikke har haft denne udbredelse af konsulentvæsenet og denne effektivitet i konsulentvæsenet, som der har været tale om i Danmark, går man langt, langt videre med hensyn til ansættelse af personer, og dér har man selvfølgelig også et langt større behov for ansættelse af folk til disse opgaver, til at varetage udførelsen af det direktiv, der er tale om her.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (*Bay*):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til

landbrugs- og fiskeriudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om foderstoffer.

(Lovforslag nr. 160. Fremsat 18/3 75).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Buchart Petersen (S):

Dette lovforslag, fremsat af landbrugsministeren, vil jeg gerne opsummere lidt.

Den nugældende foderstoflov er fra 1962 og er blevet ændret lidt et par gange. Inden for foderstofområdet er imidlertid sket en sådan udvikling både på det videnskabelige og på det tekniske område, at en mere gennemgribende revision af loven bliver anset for nødvendig. Der blev derfor i 1971 nedsat en kommission med den opgave at fremkomme med et forslag til revision af loven. Kommissionen afgav betænkning i 1973, og det foreliggende lovforslag bygger på denne betænkning.

Den nævnte udvikling på det videnskabelige område går stort set ud på erkendelsen af, at foderets indhold af visse specifikke næringsstoffer som f. eks. aminosyrer og fedtsyrer er af væsentlig betydning for foderværdien i henseende til produktion, foderforbrug og produktkvalitet. Dette i forbindelse med, at dyrenes ernæringsmæssige behov varierer alt efter dyrenes art og formålet med den givne produktion, har gjort en ændring af foderværdivurderingen nødvendig.

Den tekniske udvikling består bl. a. i, at den maskinelle databehandling af de øgede analysetekniske muligheder tillader i foderblandingskalkulationer at inddrage råstoffernes kvalitative egenskaber og pris i et omfang, som det ikke tidligere har været praktisk muligt. I det foreliggende lovforslag er der taget hensyn til denne udvikling og til, at udviklingen fortsætter, bl. a. ved at give landbrugsministeren en del beføjelser, der gør det muligt løbende at følge udviklingen op.

[Buchart Petersen.]

Jeg vil ikke komme ind på enkelte paragraffer, det bliver der lejlighed til under udvalgsarbejdet, men jeg vil dog gerne omtale et par ting.

For det første det i forslaget nævnte foderstofudvalg, der er en nydannelse. I udvalget skal der være repræsentanter både for sagkundskaben og for erhvervene, og det skal bistå landbrugsministeren ved administration af loven.

Jeg tror, det er godt med et sådant udvalg, der, sammenholdt med de bemyndigelser, loven giver landbrugsministeren, kan sørge for, at bestemmelserne om foderstoffer holdes à jour.

For det andet vil jeg gerne nævne den i lovforslagets § 13 omhandlede foderstoffliste, hvorpå optages de foderstoffer, som i almindelighed må indgå i foderblandinger. Det er ikke alle foderstoffer, som bør indgå i foderblandinger, og dette er hidtil tilgodeset ved, at loven indeholder forbud mod anvendelse af sådanne stoffer, f. eks. den stive regel om, at der i foderblandinger ikke må indgå stoffer, der har mindre end 65 foderenheder pr. 100 kg. Jeg tror, at man med forslaget om en foderstoffliste, udarbejdet efter indstilling fra det nævnte foderstofudvalg, kan få et mere smidigt system.

Så vil jeg gerne knytte et par bemærkninger til kontrollen med bestemmelsernes overholdelse.

For tiden er det sådan, at der er to kontrolsæt, dels den frivillige foderstofkontrol, dels et lovpligtigt tilsyn med foderstoffer. Den frivillige kontrol, der er baseret på aftaler med de enkelte foderstoffirmaer, har eksisteret i ca. 50 år og har været af meget stor betydning for landbruget. Men i de senere år har en del firmaer meldt sig ud, så betydningen er faldende. Det er nok ikke usandsynligt, at den frivillige kontrol helt ophører efter gennemførelse af lovforslaget. Det er derfor vigtigt — det er også fremhævet af landbrugsorganisationer — at den lovpligtige kontrol udvides hen ad vejen som nævnt af landbrugsministeren i fremsættelsestalen.

Mit parti vil derfor gerne anbefale lovforslaget.

Karlskov Jensen (V):

Det er rigtigt, som hr. Buchart Petersen

nævnte, at der er et behov for, at vi får en ændring af den gældende foderstoflov af flere grunde. En af de grunde, der vel nok navnlig for landbrugets vedkommende gør det aktuelt, er spørgsmålet om anvendelsen af kunsttørrede grøntfodermidler i blanding med andre fodermidler og tilsvarende det helt aktuelle spørgsmål om at udarbejde det, vi kalder fuldfoder, som også indeholder andre ting. Her stiller den bestemmelse, vi har i den gældende lov, om, at der ikke i blandingen må anvendes fodermidler, der ikke i sig selv indeholder mindst 65 foderenheder pr. 100 kg, sig afgørende i vejen.

Der er også spørgsmålet om EF-direktiver, der motiverer forslag om ændring af denne lov, og jeg skal i denne forbindelse pege på de ting, der er nævnt vedrørende uønskede stoffer og vedrørende pesticidrester. Det kan vi kun have en interesse i.

Blandt de spørgsmål, som loven ellers omfatter, er der en lang række ting, som der næppe kan være uenighed om: spørgsmålet om at erstatte den skandinaviske foderenhed med omsættelig energi, navnlig til fodermidlerne til enmavede dyr, og spørgsmålet om at gå over til at anvende begrebet fordøjeligt råprotein i stedet for renprotein og råfedtindhold og træstofindhold.

Det store stridsspørgsmål i kommissionen har jo været spørgsmålet om deklARATIONEN i forbindelse med foderblandinger, og det er spørgsmålet, om det skulle være en råstofdeklARATION, der alene indeholdt oplysninger om, hvilke råstoffer der var benyttet i blandingen, eller om det skulle være en slags kvalitetsdeklARATION, men lukket med hensyn til råstofsammensætningen.

Personlig er jeg ikke i tvivl om, at det, som en landmand har brug for, det, som en husdyr- og fodringskonsulent har brug for, er ikke den ene eller den anden af de to dele, men det er udpræget begge dele, hvis man skal være i stand til at vejlede landmanden korrekt i hans fodring eller selv udnytte det.

Derfor er jeg lidt ked af, at man med forslaget ligesom sætter sig mellem to stole, idet man meget diplomatisk vel har prøvet at gå en mellemvej, og så har man overladt til dette § 10 udvalg — det ligner jo § 2-udvalgene, som vi har i anden forbindelse i landbrugsministeriet — at vejlede landbrugsministeriet med hensyn til det, der i øvrigt skal gennemføres på området.

[Karlskov Jensen.]

Jeg håber, at vi i udvalget kan nå til enighed om, at vi skal have både kvalitetsdeklaration og råvaredeklaration, og jeg kan ikke godt tage de argumenter, at det er praktisk umuligt med moderne tekniske hjælpemidler i øvrigt, fordi jeg er vidende om, at man benytter begge dele f. eks. i betydelige dele af Holland; så må vi jo formentlig også kunne gøre det. Men kan vi ikke komme igennem med det, synes jeg, det vil være påkrævet, at vi ser lidt nærmere på sammensætningen af dette § 10-udvalg. Efter forslaget skal det bestå af 2 repræsentanter for henholdsvis landbo- og husmandsforeningerne, en fra hver, 2 mere eller mindre videnskabelige repræsentanter for statens husdyrbrugsudvalg og en fra statens foderstofkontrol, og så er der 3 fra producentside: DLG, korn- og foderstoffirmaernes organisationer og Industrirådet. Jeg synes, det giver en overvægt til producentsiden og en underbemanding med hensyn til forbrugerne, og loven må vel forudsættes først og fremmest at skulle tjene forbrugerinteresser og forbrugerbeskyttelse.

Det vil jeg gerne at vi ser på i sammenhæng med deklarationsspørgsmålet.

Så har jeg et spørgsmål til landbrugsministeren i øvrigt. I bemærkningerne til lovforslaget opereres der med en udgift på ca. 2 mill. kr. i starten, lidt mindre på længere sigt, synes jeg det ser ud til, men det har ikke rigtig været mig muligt at finde ud af, om disse penge er nogle, der går ud af statskassen og bliver refunderet senere af foderstofhandelen og altså lagt over på produkterne, eller om de er tænkt som en statsudgift. Hvordan skal det forstås? Jeg synes, det er vanskeligt for ikke at sige umuligt at finde ud af det, men jeg håber, at ministeren kan give mig en forklaring på det.

Ove Jensen (FP):

De ændringer i loven om foderstoffer, der tager sigte på en bedre udnyttelse af de indvundne erfaringer på forsøgsvirksomheder verden over, kan vi i fremskridtspartiet naturligvis tilslutte os.

Herudover må denne lov ikke hindre den frie konkurrence i handelen med foderstoffer, hvilket automatisk vil medføre højere priser for aftagere og forbrugere.

Angående den udvidelse af statens foderstofkontrol, som er omtalt i bemærkningerne, må vi i fremskridtspartiet have sikkerhed for, at den årlige merudgift på ca. 2 mill. kr. plus engangsudgiften på ca. 300.000 kr. bliver pålagt de forskellige firmaer og ikke bliver en ny skatteyderudgift.

Der er allerede kommet en henvendelse fra en brancheforening, nemlig Dansk Pelsdyravlerforening, til landbrugs- og fiskeriudvalget, hvori der foreslås en ændring til § 1 gående ud på, at minkfoderblandinger og våde råvarer bestemt til minkfoder ikke omfattes af denne lov, idet man henviser til, at foreningen selv har etableret en frivillig drifts- og foderkontrol. Dette problem for Dansk Pelsdyravlerforening må naturligvis indgå i et udvalgsarbejde, hvortil vi vil yde vores bidrag, således at loven om foderstoffer kan få en hensigtsmæssig udformning.

Svend Haugaard (RV):

Der er rejst en del spørgsmål, hvis besvarelse nok kan medvirke til en opklaring af vigtige ting. Jeg har ikke yderligere at tilføje her, men vil blot sige, at vi er positive over for forslaget. Alle de mange tekniske detaljer, der findes i det, falder naturligvis ind under udvalgsbehandlingen.

Lowzow (KF):

Det bedste ved dette lovforslag er, at der er lovet hyppig revision af de regler, der er indeholdt i det. Det antyder, at man måske i fremtiden kan få en lidt mere smidig og realistisk behandling af lovene, der omhandler fodring af husdyr i Danmark. Vi har jo i lange tider arbejdet under nogle love, som gjorde det umuligt at udnytte de økonomisk bedste og samtidig fodringsmæssigt bedste former for foder til dyrene, og derfor håber jeg, at denne lov vil blive anvendt smidigt.

Spørgsmålet om, hvilke deklarationer og oplysninger der skal være på sækkene, er jo, som der blev sagt, et rent forbrugerspørgsmål, idet landmanden her er forbrugeren, og hvis det var noget, der skulle ligge i et supermarked eller sælges i en butik, ville man have forlangt de bedst mulige oplysninger på det. Ifølge det foreliggende lovforslag giver man noget, der er lidt bedre end det, der har været, men kun det halve af de oplysninger, der bør fremkomme. Med de ønsker, vi har til de færdige foderstoffers vær-

[Lowzow.]

di, burde det være sådan, at man på dette tidlige tidspunkt giver de bedst mulige oplysninger, da de foderstoffer, der indgår i dyrenes foder, er betydende for, hvad der findes senere hen i maden, og spørgsmålet, om oplysningerne kan gives ved trykning på en sæk eller ved indlæg af en seddel, kan jeg overhovedet ikke acceptere som noget problem. Det skulle kunne løses så let som ingenting.

Vi kan love et hurtigt og velvilligt udvalgsarbejde og håber på en god administration af loven.

Fuglsang (DKP):

Vor principielle holdning til forslaget er betinget af, at det i høj grad er en EF-lov, og det gør, at vores holdning må være negativ.

Der er af et par ordførere talt om de ekstraudgifter, som løber på i forbindelse med forslaget her — og det gælder også det foregående forslag — og det er for så vidt nok så betegnende, at mens man koldblodigt skærer ned på alle tænkelige områder, så betaler man uden at blinke ret meget med øjnene, hvad det koster, når det gælder opfyldelse af fællesmarkedsdirektiver.

Bortset herfra har vi selvfølgelig ikke noget imod, at foderstofloven løbende føres à jour og moderniseres, og at man udnytter de erfaringer, som man på den ene eller den anden måde måtte gøre. Der er talt en lille smule om de oplysninger og deklamationer, som også må følge med, bl. a. ved omsætningen af foderstofblandinger. Også det finder jeg rimeligt, men man burde vel nok tænke på at udforme disse oplysninger på en sådan måde, at de også bliver forståelige og vejledende for flest muligt landmænd. Det burde i hvert fald være et praktisk spørgsmål, som det skulle være muligt at løse.

Landbrugsministeren (Poul Dalsager):

Det tilkommer naturligvis ikke mig at give en langt ældre kollega, hr. Fuglsang, gode råd, men er det ikke ved at blive lidt manisk, at hver gang der står EF i forbindelse med et lovforslag, er man helt principielt og konsekvent imod, næsten uanset hvad lovforslaget i øvrigt indebærer? Det begynder at virke lidt påfaldende og måske også lidt latterligt, at man ikke hæfter sig

ved forslagets karakter og indhold, men kun ved, om det er resultat af et eller andet direktiv.

Må jeg så i øvrigt sige til hr. Karlskov Jensen, at udgiften på de 2 mill. kr. — det kan også være et svar til hr. Fuglsang — er ikke en statsudgift, men afholdes af de forskellige firmaer, som er omtalt i loven, og som fremstiller disse foderstoffer. Det står i øvrigt også nederst på side 6 i bemærkningerne, at kontrollens udgifter afholdes af oppebårne afgifter, der pålignes foderstofvirksomhederne i medfør af forslagets § 22, stk. 4. Det er altså ikke staten, der skal betale disse midler.

I øvrigt har problemet vedrørende udvalgets sammensætning været rejst, vist også af hr. Karlskov Jensen, og det er nok et af de problemer, som egner sig bedst til at blive drøftet i udvalget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Bay):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til landbrugs- og fiskeriudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om ændring af lov om folkepension og af lovgivningen om pensionistbeskatningen [af Hanne Reintoft m. fl.].

(Andre selvstændige forslag nr. XII. Fremsat 28/1 75).

Forslaget sattes til forhandling.

Socialministeren (Eva Gredal):

Kommunisternes forslag til folketingsbeslutning vil, som det også siges i bemærkningerne, medføre gennemgribende ændringer i den nuværende pensionslovgivning.

Socialdemokratiet og regeringen kan være enige i, at der på en række områder tiltrænges reformer for at forbedre pensionisternes vilkår. Regeringen har derfor også allerede